

Onnistuneen yrityskaupan resepti

Asiantuntijan avulla onnistuu

Helsinki 5.9.2017

Asko Virén
Suomen Yrityskaupat Lahti

SUOMEN
YRITYSKAUPAT
www.yrityskaupat.net

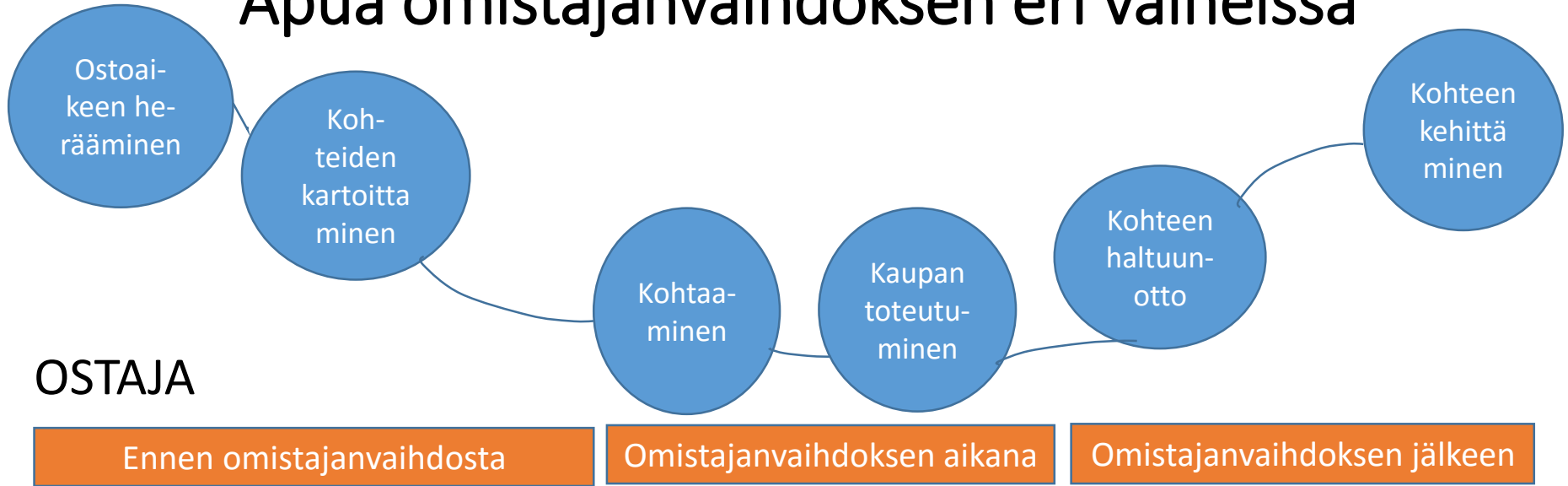

Suomen Yrityskaupat

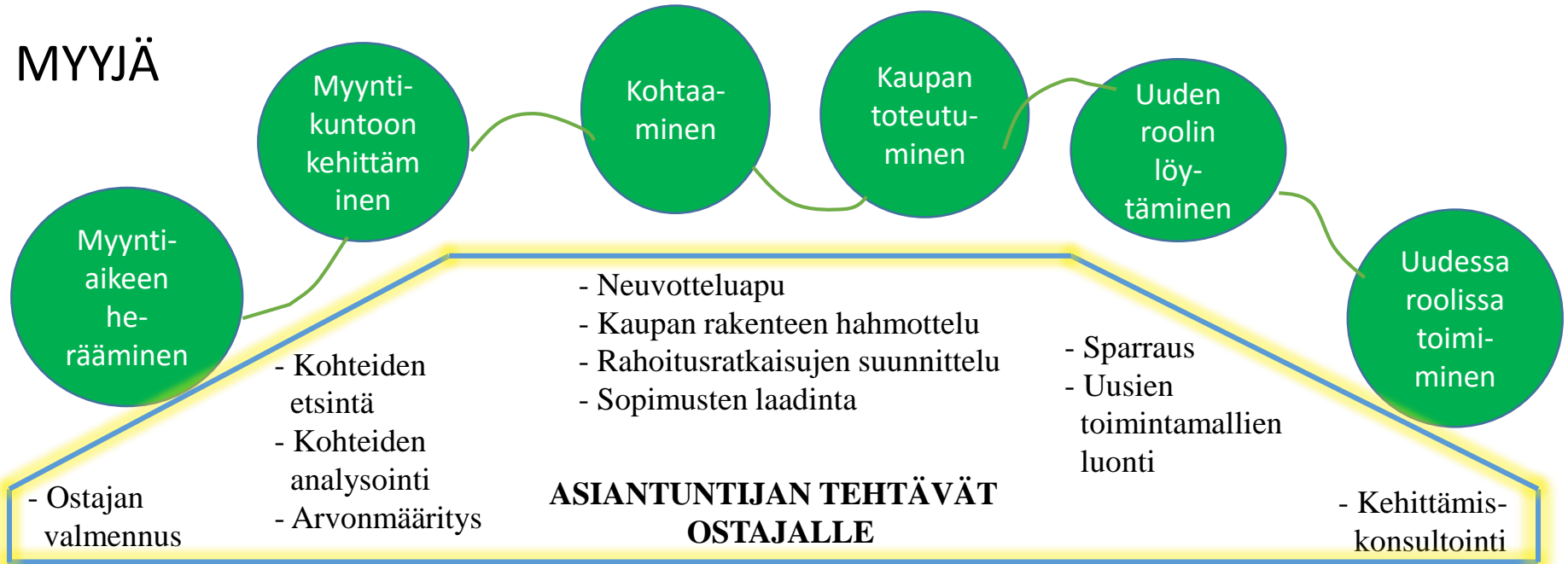

- Suomen suurin pk-yritysten omistajanvaihdoksiin erikoistunut yksityinen asiantuntijaketju
- Valtakunnallinen ja kansainvälinen; **Turku, Helsinki, Lohja, Lahti, Tampere, Pori, Vaasa, Jyväskylä, Oulu, Tallinna ja Fuengirola**
- Toiminnan perusajatuksena on saada aikaan **riidattomia ja pysyviä omistajanvaihdoksia** pk-yrityksissä kaikkialla Suomessa
- Aidosti täyden palvelun talo
- Suomen Yritysvälittäjien Liitto ry:n jäsen

Apua omistajanvaihdoksen eri vaiheissa

MYYJÄ

Valmistautumisen toimenpiteet – ole valmis

OSTAJA

1. Hanki perustiedot (yrityskurssit yms.) ja valmistaudu henkisesti
2. Hanki tietoja toimialasta ja liiketoiminnasta siinä, havainnoi kilpailijoita
3. Valmenna viiteryhmäsi
4. Aika asiantuntijalle, tavoitteiden realistisuus
5. Aika rahoittajalle; mihin rahkeet riittävät
6. Kohteiden etsintä, valinta ja läpikäynti
7. Kauppaneuvottelut
8. Rahoituksenhaku ja kauppa
9. Haltuunotto / jälkipyykki
10. Yrittäminen ja kehityssuunnitelmien toteuttaminen

Yrityskaupan kanavia

Puskaradio

- Pankinjohtajat, lakimiehet, vakuutusmiehet, tilintarkastajat, tilitoimistot, konsultit, projektien vetäjät, yrityskummit, yrittäjäkollegat

Ilmoituspalstat

- Sanomalehdet
- Internet;
  - yrityspörssi
  - vastaavat nettisivut

Yritysvälittäjät

- Liiton jäsenet
- Muut
- Vastuuntuntevalta välittäjältä:
  - Riittävästi tietoa
  - Tarkistettua tietoa
  - Valmiita laskelmia
  - Myyjän vastuunotosta huolehtimista

Kohteen analysointi 1

- **Kasvu, kannattavuus**
  - Onko ostettava liiketoiminta kannattavaa?
    - Tai onko ainakin kannattavaksi muuttamiselle hyvät ja realistiset edellytykset?
  - Antaako tuloslaskelma yksiselitteisesti kuvan liiketoiminnan todellisesta tuottavuudesta?
    - Onko tulosta piilotettu tai paranneltu?
    - Mitä näkyy dokumenteista ja mitä ”selitellään”.
    - Onko myytävyyttä parannettu kehityksen kustannuksella?
  - Onko toiminnan laadusta osoituksia ja todistuksia?

Kohteen analysointi 2

■ Taseen sisältö

- Myydäänkö toimintaan kuulumatonta omaisuutta?
  - Vanhat koneet
  - Muuta liiketoimintaan kuulumatonta omaisuutta
- Onko varastossa ”hyllynlämmittäjiä”?
  - Epäkurantti varasto ei auta kauppahinnan takaisinmaksussa
- Onko myyntisaatavat kurantteja?
  - Asiakkaiden maksukäyttäytyminen
- Ylimääräinen kassavarallisuus
  - Voi usein auttaa erilaisten kapparakenteiden suunnittelussa

Kohteen analysointi 3

- **Henkilöstön osaaminen**
  - Onko valtaa ja vastuuta jaettu organisaatiolle?
    - Vai onko kaikki toiminta yksin yrittäjän varassa?
  - Monitaitoisuus ja tarvittaessa korvattavuus?
  - Onko henkilökunnalla rohkeutta myydä ja palvella asiakkaita?
  - Miten on varmistettu tehokkuuden ja jaksamisen tasapaino?
  - Onko henkilöstöä sitoutettu yhtiöön?
    - Henkilökunnan säilyvyys omistajanvaihdoksen jälkeen.

Varmistettavia asioita 4

- **Papereiden ja tietojen oikeellisuus**
  - Onko viralliset tiedot kaupparekisterissä, asiakastiedossa ja verovelkatiedoissa kerrotun mukaiset.
  - Onko kirjallisia asiakas- ja päämiessopimuksia?
  - Onko muut toimintaan liittyvät sopimukset ja vakuutukset kunnossa?
  - Taloustiedot
    - Min. 3 viimeisen vuoden viralliset tilinpäätökset, joissa tuloslaskelma ja tase myös tilikohtaisesti.
    - Ajantasainen kirjanpito

Kohteen analysointi 5

- **Sopimukset ja niiden siirto**
  - Ovatko yrityksen sopimukset siirrettävissä ostajalle?
    - Liiketoimintasopimuksissa voi olla purkupykälää, jos sopimuskumppanin omistus vaihtuu.
- **Jatkuvuus omistajavaihdoksen jälkeen**
  - Perustuuko yritys myyjäyrittäjän osaamiseen ja suhteisiin?
  - Mihin myyjä on valmis sitoutumaan?
  - Miten myyjä on valmis jakamaan riskiä?
- **Mikä on myynnin todellinen syy?**

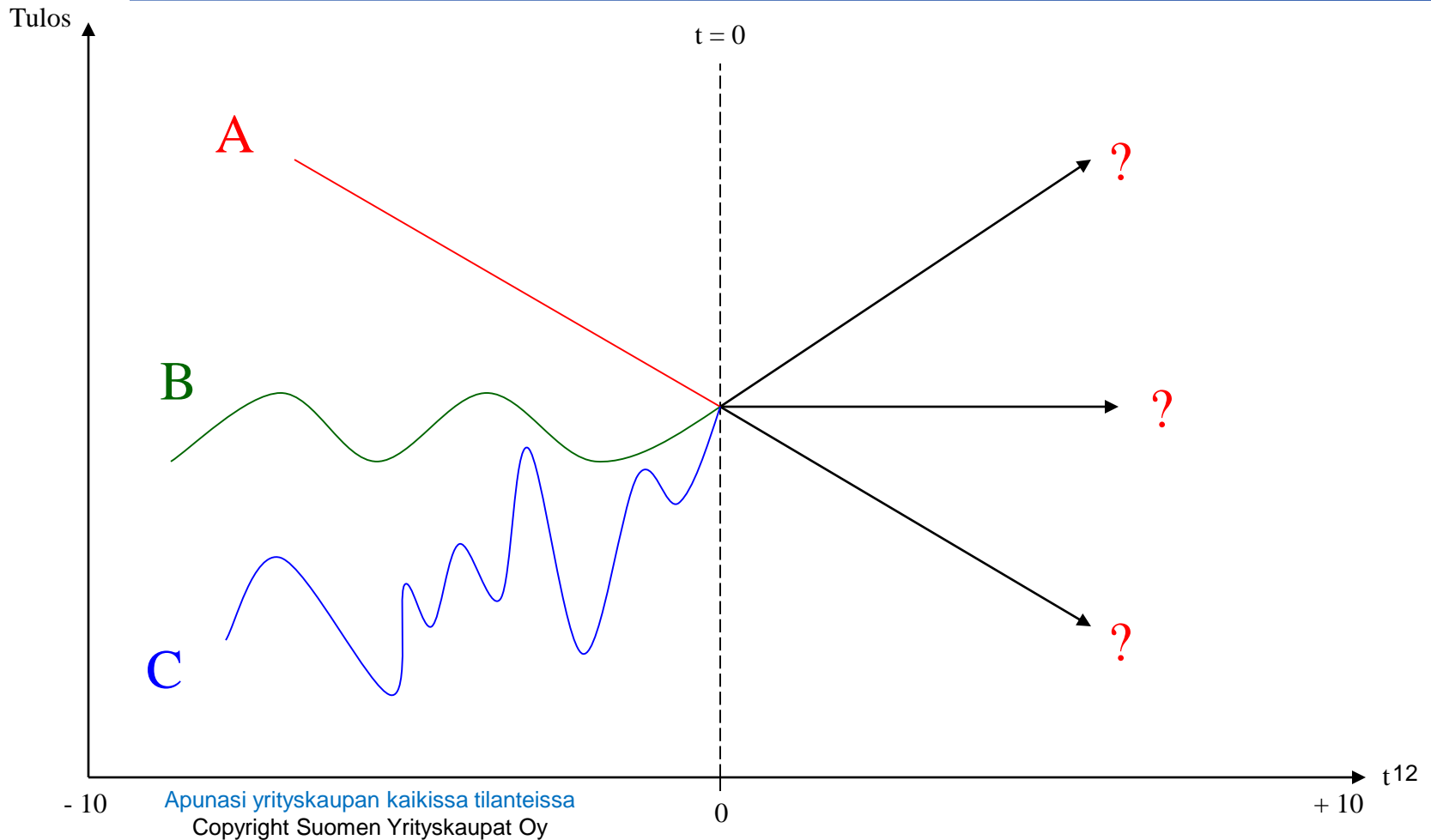
Kauppan toteuttaminen - Arvonmääritys

- Hyvässä yrityskaupassa ostettavan liiketoiminnan tuottamalla kassavirralla maksetaan yrityskaupan kauppahinta.
  - Samanaikaisesti on yrittäjälle pystyttävä maksamaan palkkaa.
- Substanssiarvo – omaisuuden reaaliarvoin
- Tuottoarvo - oikaistusta tuloslaskelmista
- Talouslukujen ulkopuoliset, hintaan vaikuttavat tekijät
  - Myyjä, ostaja, yritys itse, markkinat, suhdanteet, jne.
- Tieto rahoitusmahdollisuuksista ja toteutuneiden kauppahintojen tasosta sekä ostajapotentiaalista.
- Mikä olisi yritysoston vaihtoehto ja vaihtoehtoiset kustannukset?
- Hyvä arvonmääritys tuottaa usein myös rahoittajien vaatimia laskelmia.

Myydään historiaa, ostetaan tulevaisuutta

Kaupan toteuttaminen – Kaupan rakenne

- Liiketoimintakauppa vai osakekauppa?
  - Ostajan riskit ja verovaikutukset hyvin erilaiset.
- Mitä liiketoimintakauppaan sisällytetään?
- Maksuerien ja maksun suuruuteen liittyvien ehtojen suunnittelu.
  - Sidotaanko osa kauppahintaa tuleviin tuloksiin?
- Kaupan rahoitusrakenne.
  - Oman pääoman tarve ja sen lähteet
  - Lainarahan vakuusjärjestelyt
  - Myyjän rahoitusosuus – riskinotto
- Kyse on usein ”palapelistä”, joka vaatii kokemusta oikean ratkaisun löytämiseksi.

Kaupan toteuttaminen –Sopimukset

- **Sopimuksissa ei kannata säästää.**
  - Kyseessä on useimmiten kauppahinnan lisäksi ostajan koko henkilökohtainen varallisuus.
- Useamman omistajan yritykseen aina osakassopimus valmiiksi, ennen kuin kauppa lyödään lukkoon.
- Kauppasopimuksissa varmistettavia asioita ovat mm.:
  - Mitä ostetaan ja maksetaan
  - Omistus ja hallintaoikeuden siirtyminen
  - Myyjän vastuu annetuista tiedoista
  - Henkilöstöjärjestelyt
  - Salassapito ja kilpailukiello
  - Siirtymäajan järjestelyt – myyjän tuki ostajalle
  - Erimielisyyksien ratkaisumallit

Uskalla käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita!

- Yrityksen arvon määrittämiseen
- Yrityskaupan muodon ja sisällön suunnitteluun
- Sopimusten tekoon
- Myytävän kohteen tietojen selvittämiseen
- Liiketoiminnan kehittämiseen
- Henkilöstön valmentamiseen uusiin haasteisiin

SUOMEN
YRITYSKAUPAT
www.yrityskaupat.net

KIITOS !

SUOMEN YRITYSKAUPAT

Apunasi kaikissa yritysten omistusjärjestelyissä

Asko Virén

Gsm: 040 7630 343

asko.viren@yrityskaupat.net

www.yrityskaupat.net

Kauppakatu 6 A, 15140 Lahti